

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

CILT : 25

Birinci inikat

1 - XI - 1934 Perşembe

Mündericat

Sayıfa		Sayıfa	
2	1 — Havale edilen evrak	3 — İntihaplar	4
3	2 — Nutuklar	1 — Riyaset intihabı	4:5
3:4	1 — Reisicümhur Gazi Hazretlerinin nutuk- lari	2 — Reis vekilleri, İdare âmirleri ve Kâtip- ler intihabı	5

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 15

MUVAKKAT REİS — Esat B.

MUVAKKAT KÂTİPLER : Ziya Gevher B. (Çanakkale), Hamdi B. (Mersin), Refik B. (Konya), Haydar Rüştü B. (Denizli)

REİS — Efendim, nisap için yoklama yapılacaktır.

(Yoklama yapıldı)

Efendim, yoklama neticesinde nisap olduğu anlaşılmıştır. Şimdi Reisicümhur Hazretleri Meelisi açacak ve yılbaşı nutuklarını da irat buyuracaklardır.

2 — NUTUKLAR

1 — Reisicümhur Gazi Hazretlerinin nutukları

Reisicümhur Gazi Mustafa Kemal Hazretleri (Şiddetli alkışlar arasında Riyaset kürsüsünü teşrif buyurdular).

Büyük Millet Meclisinin sayın üyeleri,

Büyük Millet Meclisinin dördüncü devresinin dördüncü toplanma yılını açarken, ulusun değerli vekillerine saygılarını sunarım (Alkışlar).

Geçen yıl içinde, yurta çok gerekli işler görülmüştür. Dış işlerindeki arasıç çalışmalarımız da, genel siyasetimize; ulusal ülkemize uygun olarak başarılı olmuştur. Bundan ötürü, Büyük Meclisin ulus işlerindeki özeni, ulusumuzun canlılığı, gerçekten özünç ile anılmasına değer (Alkışlar).

Arkadaşlar,

Ülkenin ekonomik kurumunu berkiterek genişletmek, en onde tuttuğumuz işlerdendir. Onun için, sanayi programımızı, durmadan, yürütmekteyiz.

Tasarlanan fabrikalardan çögünün temelleri atılmıştır; hepsinin kurulup işletilmesi için, fence, maliyece gerekenler de bulunmuştur (Alkışlar).

Ülkenin, en belli eksikliğini giderecek olan bu fabrikaları, çok geçmeden, kurup işletmek, Hükümetin en onde göreceği işlerden olacaktır.

Ticaret bağılılıklarımız, karşılıklı, denk anlaşmalar çevresi içindedir.

Ekonomik sıkıntının ortaya çıkardığı yeni gelişler içinde, yeni ticaret yönemlerinin eyilikleri görülmüştür. Ancak, bir yandan da, dış ticaretimizi, yardımcı kurumlarla, doğru bilgilerle kolaylaştrmak yolları araştırılmalıdır.

Arkadaşlar,

Bilirsiniz ki, dışarıya sattıklarımızın başıcası, ekim ürünlerimizdir. Bu yıl, ürünlerimizden bir nicesinin değeri geçen yıllara göre daha elverişli olmuştur.

Yapılan siloların da, yurdumuzun üstün güzellikte olan ürünlerini, piyasalara tanıtmakta çok yardımcı olacaktır.

Bununla birlikte, ekim işine; ürünlerimin arıtılmasına, bütün özeninizi vermeniz çok yerinde olur.

Arkadaşlar,

Yurdun bayındırılığı programı da büyük emekle durmadan yürütülmektedir.

Bu gün, yapılmakta bulunan yeni demiryolları beş yüz kilometroyi geçmektedir. Satın alınanlarla birlikte Devlet elindeki demiryollarımız beş bin kilometroyi geçer (Şiddetli Alkışlar).

Arkadaşlar,

Geçen yıl, bütçede alınan tutumlardan, ölümlerden ayrılmayarak yürümeze özenle çalışmaktadır. Devlet gelirinin, oranlandığı gibi gerçekleştireceği çok umulur. Türk parası sağlam değerini tutmaktadır (Alkışlar). Hükümet bu siyasa çok değer vermektedir; bundan böyle de bu siyasadandan ayrılmayacaktır.

* *

Ergani ödüncünün, üçüncü bölümü de, bu yıl, beklenildiği gibi kapanmıştır. Ulusumuzun, böylelikle, hem Devletin maliyece olan gücüne güvenini, hem de bayındırılık siyasetimize verdiği değerini, bir daha göstermiş olması, övünülecek bir erginliktir (Alkışlar).

Devlet işlerini maliyece sağlam bir temel üzerine kurmak için, Millet Meclisinin göster-

diği uyanıklığı övgülerle anarım.

* *

Uluslararası, ulus gençlerinin, çocukların sağlıklarını, sağlamlıklarını, gürbüzlükleri; üzerine düşüğümüz çok gerekli bir dirilik istir. (Saglık soysal yardım bakanlığının) bu yönden bize kıvanç verecek yolda çalışmakta olduğunu görmekteyiz (Alışıklar).

* *

Kültür işlerimiz üzerine, ulusça gönüllerimizin titrediğini bilirsiniz. Bu işlerin başında Türk tarihini, doğru temelleri üstüne kurmak; öz türk diline, değerini olan genişliği vermek için candan çalışılmakta olduğunu söylememeliyim. Bu çalışmaların göz kamaştırıcı verimlere ereceğine şimdiden inanabiliyorsınız (Alışıklar).

* *

Arkadaşlar,

Güzel sanatların hepsinde, ulus genelliğinin ne türlü ilerletilmesini istedığınızı bilirim. Bu, yapılmaktadır. Ancak, bunda en çabuk, en önce götürülmeli gerekli olan türk musikisidır (Alışıklar). Bir ulusun yeni değişikliğinde ölçü, müzikide değişikliği alabilmesi, kavriyabilir mesidir.

Bu gün dinletmeye yeltenilen musiki yüz ağartacak degerde olmaktan uzaktır. Bunu açıkça bilmiyoruz (Okay sesleri, alışıklar). Ulusal, ince duyguları, düşünceleri anlatan; yüksek deyişleri, söyleyişleri toplamak, onları, bir gün önce, genel son musiki kurallarına göre işlemek gerektir. Ancak; bu güzeyde, türk ulusal musikisi yükselebilir, evrensel musiki de yerini alabilir.

Kültür işleri bakanlığının buna degerince özen vermesini, kamunun da bunda ona yardımcı olmasını dilerim.

* *

Arkadaşlar,

Uluslararası siyasa acunu; geçen yıl içinde korunma kaygısına düştü; bu yüzden bütün

ülkelerde silâhlanmaya hız verildi.

Cümhuriyet Hükümeti de, bundan dolayı, bir yandan, ulusal koruma gücünü pekiştirmeye çalışırken, bir yandan da barışın sarsılması için, uluslararası birlikte çalışmasına umut veren yoldan ayrılmamak uğrunda elinden geleni esirgememiştir (Sürekli alışıklar).

Cümhuriyet Türkiyesinin, dostluklarına çözülmeye bağlılığı, geçmiş yıllarda, türlü işlerde denenmiştir (Okay sesleri, alışıklar). Ulusumuzun acunca tanınmış özlüğünün gereği de karşılıklı verilmiş sözü tutmaktadır (Alışıklar). Bu na ne türlü özenildiği, bundan böyle de özenileceği bellidir.

Balkan antlaşması, (Sürekli alışıklar) Balkan Devletlerinin, birbirinin varlıklarına özel saygı beslemesini göz önünde tutan mutlu bir belgedir (Alışıklar).

Bunun, sınırların korunmasında, gerçek bir degeri olduğu besbellidir.

Ankarada toplanmış olan «Balkan antlaşma divanının» verimli, yerinde çalışmasını uluslararası sevgi ile karşıladı (Alışıklar).

Arkadaşlar,

Uluslararası, genel ekonomik, genel siyasal karşılıklığı büyük olgunlukla karşılamıştır, kendine gösterilen yolu doğruluğunu anlamıştır, yeniden çıkarabilecek güçlükleri yemeye de anık olduğunu göstermiştir (Okay sesleri, alışıklar).

Son belediye seçimlerinde, rey kullanabilecek olanların, yüzde yetmiş beşinden çoğu, reylerini kullanmışlardır.

Uluslararası, içinde birliğinin, hem belli, hem denenmiş, olması, gelecek için, en büyük güvençtir (Okay sesleri, alışıklar).

Arkadaşlar,

Dördüncü Büyük Millet Meclisi, ulus birliğinde, Devlet siyasasında yüksek çalışma degerini göstermiştir. Bu toplantı yılındaki çalışmalarınız sırasında, size gelecek ulus işleri için de, en doğru yolları bulup göstereceğinize güveniniz vardır. Toplantınız kutlu olsun (Sürekli alışıklar).

3 — İNTİHAPLAR

1 — Riyaset intihabı

REİS — Ruznamede intihaplar kısmının birinci maddesi Riyaset intihabıdır. Yüksek Meclise bir Reis intihap edecekleriniz. Bu, gizli rey ile olacaktır. İsimler okundukça buradan gerek kutulara reylerinizi atarsınız.

(Reyler toplandı)

Reyleri tasnife; Refik Şevket B. (Manisa), Şevket B. (Gümüşane), Nabi Rıza B. (Çorum) kura ile seçildi.)

REİS — Reylerin neticesini arzedeceğim. Tasnife memur üç arkadaşın mazbatasını okuyorum.

Tasnif neticesinde, 264 azanın reye iştirak ederek Balıkesir mebusu Kâzım Paşa Hazretleri'ne müttefikan rey verdikleri ve müstenkif bulunmadığı görülmüştür.

O halde Balıkesir mebusu Kâzım Paşa Hazretleri ittifakla Büyük Millet Meclisine Reis olarak seçilmişlerdir (Alışıklar).